

[Boeck-Hansen.]

minister vil søge at sætte en stopper for dette uheldige forhold, som vi gennem årene er kommet ind på. Det er jo ikke noget, der er opstået under den nuværende regering, det har gammel rod, og man kan naturligvis ikke på nogen måde bebrejde det nuværende ministerium, at der er overskridelser på budgetterne på overslag, der er lavet, før ministeriet kom til — det er klart. Men vi er modstandere af denne fremgangsmåde, også fordi den i virkeligheden er imod forfatningens idé. Den demokratiske forfatning er jo sådan, at det må være den lovgivende forsamling, der er den afgørende med hensyn til, hvilke penge der skal bruges, og hvilke formål de skal bruges til. Naturligvis må den pågældende minister altid have et ikke ringe råderum, men den faste regel må dog utvivlsomt være den, at det er de bevilgende myndigheder, der skal bevilge udgifterne, før de afholdes.

Vi er modstandere af enhver ting, der kan have den mindste bismag af diktatur, og sådan må det vist være i et land, der er folkeligt eller demokratisk regeret — man skal vel ikke sige begge dele på een gang, men man kan jo nøjes med at sige en af de to ting. Derfor sætter vi vor lid til, at den højtærede finansminister kan finde en fremgangsmåde, som også på dette vigtige punkt kan holde os fuldstændigt inde på det demokratiske spor.

Finansministeren (H. C. Hansen): Det ærede medlem hr. Boeck-Hansen lagde denne forespørgsel lige lovlig højt op, når han til sidst bad mig medvirke til at forhindre enhver ting, som har bismag af diktatur. Det er vist lige lovlig stærkt at bringe overskridelsesproblemet op i så højt et niveau, som det ærede medlem her placerede det i. Derimod gjorde det ærede medlem opmærksom på, at det offentlige har krav på besked, og ud fra dette synspunkt, som jeg fuldstændig deler med det ærede medlem, vil jeg gerne have lov til at fremsætte nogle bemærkninger i anledning af denne forespørgsel.

Gennem en del blades kommentarer har forespørgslen jo fået en vis politisk karakter, hvad den efter min mening ikke har i virkeligheden. For fyldestgørende at besvare den tror jeg, det er rigtigt at give en fremstilling af de retningslinier, hvorefter den finansielle kontrol udøves, forinden bevillingssager forelægges for rigsdagen eller for finansudvalget. Denne kontrol udøves dels af fagministeriet, forinden den enkelte sag forelægges finansministeriet, og dels af finansministeriet overfor det enkelte fagministerium. Det er utvivl-

somt den ærede ordfører bekendt, at daværende finansminister Bramsnæs i 1924 efter beslutning i ministerrådet fik indført den ordning, at bevillingsspørgsmålene skal godkendes af finansministeriet, før de forelægges rigsdagen eller finansudvalget. Kontrollen udøves dels ved udarbejdelsen af forslagene til finanslov og tillægsbevillingslov, dels før fremsættelsen af ændringsforslag til disse love. Ved denne fremgangsmåde opnås to ting, dels at finansministeriet kan holde sig nøje underrettet om de finansielle krav, der nyder fremme, og dels at man i finansministeriet kan gøre finansielle betragtninger gældende overfor ethvert bevillingsspørgsmål.

Dersom finansloven er vedtaget og der på grund af forholdenes udvikling opstår krav enten om en bevillingsoverskridelse eller en ny bevillings opnåelse på forventet tillægsbevilling, skal sådanne forslag, overensstemmende med de forudsætninger, som har været afgørende for indførelsen af 1924-ordningen, forelægges finansministeriet til godkendelse forinden forslagets fremsendelse til finansudvalget. Ved behandlingen af sådanne forslag foretages i finansministeriet de samme overvejelser som ved behandlingen af finans- og tillægsbevillingslovene, med andre ord, det enkelte forslag underkastes en gennemgang og finansiell kritik.

Forslagenes kritiske behandling i finansministeriet må, som jeg lige har nævnt, i første række være baseret på finansielle synspunkter, idet man naturligvis må gå ud fra, at den tekniske side af sagen er behandlet tilbunds i det pågældende fagministerium, som jo forinden sagens fremsendelse har haft adgang til at forelægge de tekniske spørgsmål for de til undersøgelse heraf oprettede organer; jeg kan eksempelvis nævne sundhedsstyrelsen, bygningsdirektoratet og statens skibstilsyn.

For at nævne et praktisk eksempel, foretager finansministeriet, når der forelægges bevillinger til bygning af skibe, f. eks. en ny færge til statsbanerne eller et skib til Grønlands styrelse, ikke en detaljeret undersøgelse af udgifterne til skibenes indretning eller udstyr, men man indskrænker sig i hovedsagen til en bedømmelse af, om det pågældende skibsbyggeri nødvendigvis skal udføres, og om udgiften skønnes rimelig efter formålet. Endvidere spiller det en afgørende rolle ved finansministeriets behandling af de indsendte sager, om en gennemførelse af forslaget kan få konsekvenser i andre styrelser.

Jeg vil i denne forbindelse gerne fremhæve, at finansministeriets kritiske gennemgang på en måde kan bevirke, at over-